

ROALD DAHL

РОАЛД ДАЛ

МОМЧЕТО ПОРАСТВА ПРИКЛЮЧЕНИЯ В АФРИКА

Иллюстрации
Куентин Блейк

enthusiast

ROALD DAHL
**РОАЛД
ДАЛ**

МОМЧЕТО ПОРАСТВА
ПРИКЛЮЧЕНИЯ В АФРИКА

Превод от английски
Катя Перчинкова

Илюстрации
Квентин Блейк

enthusiast
София, 2021

Roald Dahl
Going Solo

Text copyright © The Roald Dahl Story Company, 1986
Roald Dahl is a registered trademark of The Roald Dahl Story
Company Ltd.

Cover illustrations copyright © Quentin Blake, 1986
All rights reserved

Роалд Дал
Момчето пораства. Приключения в Африка

© Катя Перчинкова, превод, 2018, 2021

© Куентин Блейк, илюстрации и дизайн на корица, 1986,
2018, 2021

© Яна Арзиропулос, адаптация на корица, 2021

© **Enthusiast** – запазена марка на „Алто комуникейшънс енд
пъблишинг“ ООД, 2018, 2021

ISBN 978-619-164-284-7

На Софи Магдалене Дал
1885 – 1967 г.

Съдържание

На път за Африка	11
Дар ес Салаам	31
Симба	41
Зелената мамба	52
Началото на войната	62
Мдишо от племето муанумуези	78
В школата за летци	88
Оцеляване	108
Първа среща с врага	134
Корабът с мунициите	153
Битката над Атина – 20 април	158
Предпоследният ген	167
Несполуката в Аргос	186
Палестина и Сирия	200
Отново у дома	215

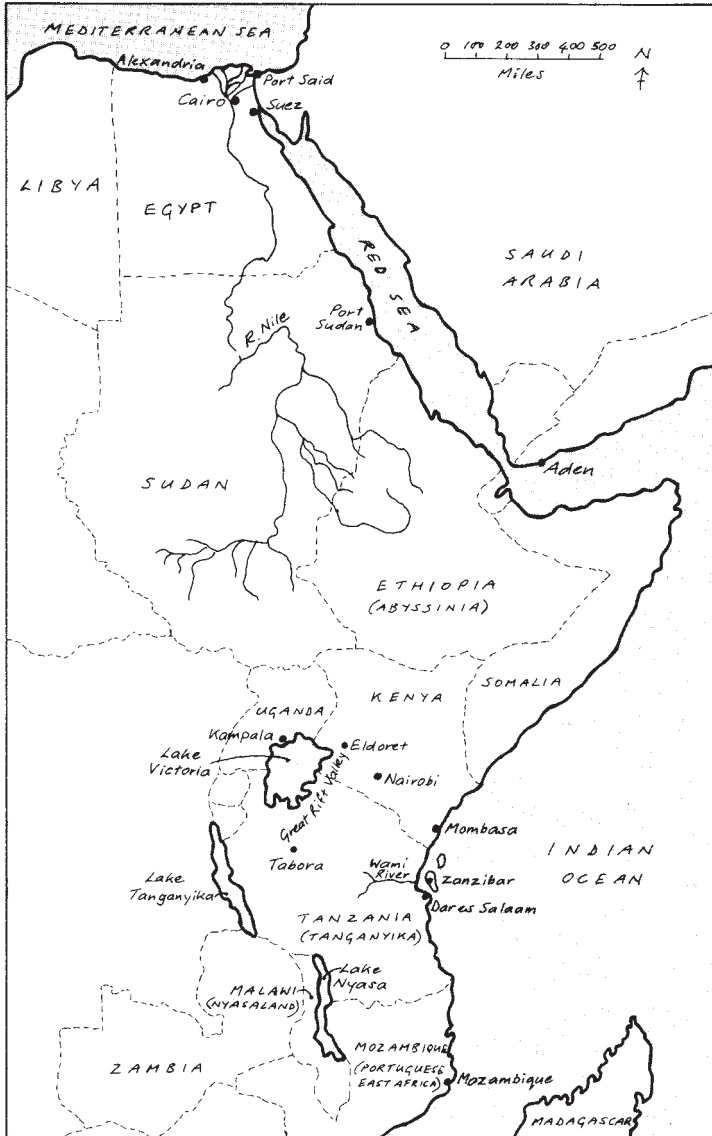
Хайфа, 1941 г.

Животът представлява съвкупност от множество дребни случки и шепи изключително важни събития. Поради това една автобиография, за да не досади на читателя, трябва да съдържа само внимателно подбрани истории, оставили ярка следа в спомените на автора.

В първата част от настоящата книга продължавам личната си история оттам, където свърши предишната ми автобиография „Момче“. Разказвам как заминах за Източна Африка, за да започна първата си работа, но понеже всяка работа, пък била тя и в Африка, не е особено интересна, съм се опитал да разкажа само събитията, които смятам за паметни.

Във втората част на книгата, която разказва за времето ми като летец по време на Втората световна война, нямаше нужда да подбирам внимателно, тъй като всеки миг от службата ми в Кралските военновъздушни сили, поне според мен, е изключително вълнуващ.

Р. Д.

Источна Африка

На път за Африка

Корабът, с който потеглих от Европа за Африка през есента на 1938 г., се казваше „Мантола“ и представляваше старо корито с олющена боя, тежащо 9000 тона. Имаше само един висок комин, а моторът му бръмчеше толкова силно, че чашиите по масите в столовата подрънкваха.

Пътуването от лондонското пристанище до Момбаса щеше да продължи две седмици и по пътя щяхме да спрем в Марсулия, Малта, Порт Сауд, Суец, Порт Судан и Аден. Днес можете да стигнете до Момбаса със самолет само за няколко часа, без да спирате на приказнокрасиви места, но през 1938 г. подобно пътешествие включваше множество спирки и Източна Африка се намираще сякаш много по-далеч от Англия, особено ако договорот ви с компания „Шел“ повелява да останете там три години, преди да се приберете у дома. Заминах на двайсет и две години. Щях да навърша двайсет и пет, преди отново да видя семейството си.

От пътуването най-ясно помня необикновеното поведение на спътниците ми. Дотогава не се бях сблъсквал със строителите на Империята – онази особена порода англичани, които цял живот работеха в отдалечени краища на британските територии. Не забравяйте, че през 30-те години на ХХ в. Британската империя още съществуваше в някогашния си вид и мъжете и жените, които я носеха на плещите си, представляваха определен тип хора, които повечето от вас едва ли са виждали, а днес вече няма как да срещнете. Смятам,

BRITISH INDIA LINE

AIMEZ. PROTÉGEZ
PIGEON VOYAGE
PAR VOUS

Mrs. S. Bell,
Ashwood,
Wexley.

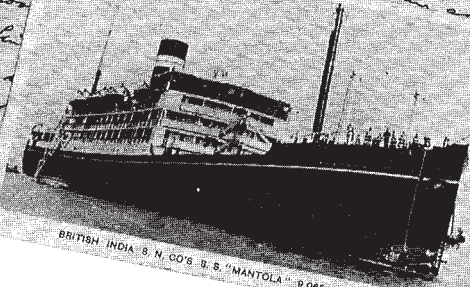
ANCO
E1

M. Mantola
Lobenzweig Strasse

Dear Home

We've had a marvelous journey
fairly calm in the Bay of Biscay (at least I
was not sick) Here as soon as we came
to the Spanish coast the sea came out,
and it has stayed out ever since. We
passed Gibraltar Lobenzweig arrived at
Lobenzweig

BRITISH INDIA S. N. CO'S S. S. "MANTOLA" 9,065 TONS GROSS

че имах голям късмет, защото успях да зърна този рядък вид, докато все още бродеше по земята, защото гнес той е напълно изчезнал. Под англичани от англичаните и под шотландци от шотландците, те бяха най-чудатите хора, които някога съм срещал. Говореха например свой собствен език. Ако работеха в Източна Африка, изреченията им бяха изгъстрени с думи на суахили, а ако живееха в Индия, речта им представляваше съвкупност от всевъзможни диалекти. Освен това имаше цял набор от изрази, който беше универсален за всички тях. Наричаха например аперитивите преди вечеря „сандаунър“ – питие по залез слънце. Алкохолните напитки, консумирани по всяко друго време на денонощето, бяха „чота пег“ – малко питие. Стъпругите им бяха мемсахиб. За глагола „оглеждам“ използваша думата „шуфти“ и оттам произлизаше прозвището на английските разузнавателни самолети в Близкия изток по време на последната война – хвърчащи шуфти. Всичко нискокачествено беше „шензи“. „Вечеря“ беше „тифин“ и така нататък. С жаргона на строителите на Империята може да се напълни цял речник.

За мен, обикновен младеж от предградията, беше много вълнуващо внезапно да се озова сред тълпа от жилави, загорели от слънцето работници и колоритните им костеливи жени, а най-интересна ми беше тяхната ексцентричност.

Изглежда, когато на британците им се налагаше да живеят години наред в земи с горещ и влажен климат сред чужди народи, единственият начин да запазят разсъдъка си беше да си позволяват някои чудатости. Създаваха си странни навици, недопустими в Англия, но напълно възможни в далечна Африка, Цей-

лон, Индия или Британска Малая. На всички пътници на „Мантола“ им хлопаше гърската по своеобразен начин и по време на цялото пътуване имах чувството, че наблюдавам един вид непрестанна пантомима. Сега ще ви разкажа за някои от основните комедианти.

Делях каюта с управителя на текстилна фабрика в Пенджаб на име У. Н. Савъри (изумих се от инициалите, когато ги видях върху куфара му) и аз спях на горната койка. От леглото ми през кръглото прозорче се разкриваше идеална гледка над палубата със спасителните лодки към безбрежния син океан. Сутринта на четвъртия ден от пътуването се събудих много рано. Останах да се излеждам, вперил поглед през прозорчето, и слушах тихото хъркане на У. Н. Савъри на долната койка. Изведнъж покрай прозореца профуча фигурата на гол мъж – гол като маймуна в джунглата, – която след миг изчезна! Премина, без да издаде и звук, и затова се зачудих дали не съм видял фантом, привидение, или дори гол призрак.

След минутка-две голият мъж отново мина покрай прозореца.

Този път седнах рязко в леглото. Искях да огледам по-добре голия утринен фантом, затова пропълзях до края на койката и надгърнах през прозорчето. Палубата със спасителните лодки пустееше. Средиземно море беше спокойно и синьо, а жаркото слънце започваше да се подава над хоризонта. Палубата беше толкова тиха и пуста, че започнах да се питам дали действително не съм мярнал привидение, може би призрака на пасажер, паднал зад борда при някое предишно пътуване, който прекарваше задгробния си живот, плъзгайки се по вълните обратно на борда на кораба.

В този миг зърнах движение в далечния край на палубата. Голото тяло се материализира. Но не беше призрак. Мъж от плът и кръв лъкатушеше енергично измежду спасителните лодки и вентилаторите и в пълна тишина се приближаваше към мен. Той беше нисък и набит, с малко шкембенец и гъсти черни мустаци. Когато стигна на двайсетина метра от мен, забеляза, че надничам през прозореца, помахна ми с косматата си ръка и се провикна:

– Добро утро, младежо! Ела да потичаме! Ще попишаш морски въздух и ще влезеш във форма! Ще се отървеш от излишните тлъстинки!

По мустаците познах, че това е майор Грифитс, който снощи на вечеря ми каза, че живее в Индия от трийсет и шест години и сега се завръща отново в Аллахабад след традиционния отпусък в Англия.

Усмихнах се смутено на майора, който продължи да припка по палубата, но не се прибрах в каютата. Не можех да откъсна очи от него. Имаше нещо невероятно невинно, чистосърдечно и ведро в начина, по който препускаше около лодките. А аз, в младежкото си смущение, го зяпах през прозореца възмутен от поведението му. Но също така му завиждах. Завиждах му за безгрижието и ужасно ми се искаше и аз да имам смелостта да изляза навън и да тичам гол. Исках да съм като майора. Копнеех да съблека пижамата си и да хукна по палубата както майка ме е родила, без да ме е грижа дали някой ще ме види. Но не можех да го направя за нищо на света. Изчаках майора отново да се появи.

След малко той се загаде в неустрашим галон. Реших, че този път ще кажа нещо небрежно, за да демонстрирам, че съм свободомислещ като него и голо-

мата му не ми е направила никакво впечатление.

Но какво виждаха очите ми?... С него имаше още някого!... Този път до майора подгичваше друг човек!... Също напълно гол!... Какво, за бога, ставаше на този кораб?... Всички пътници от мъжки пол ли ставаха призори да търчат голи по палубата?... Нима строителите на Империята изпълняваха редовно сутрешна физзарядка, за която не знаех?... Боже мили, спътникът на майора като че ли беше жена!... Наистина беше жена!... Гола жена!... С голи гърди като Венера Милоска... Но с това приликите между двете свършваха, защото с приближаването им установих, че жената е мършавата и бледа съпруга на майор Грифитс... Застинах стъписан на прозореца, неспособен да откъсна очи от голото женско плашило, препускащо гордо до също толкова голия си съпруг със свити в лактите ръце и високо вдигната глава, сякаш искаше да каже: „Каква прекрасна двойка сме и какъв великолепен съпруг е майорът!“

– Хайде, излизай навън! – провикна се към мен майорът. – Щом малката мемсахиб може, значи можеш и ти! Петдесет обиколки на палубата се равняват едва на шест километра!

– Прекрасна утрин – промълвих, когато двамата минаха покрай мен. – Изглежда, днес ще е слънчево.

След два часа седях срещу майора и неговата мемсахиб на закуска и при мисълта, че преди малко бях видял същата тази гребничка мемсахиб както майка я е родила, ме побиваха тръпки. Хранех се с наведена глава и се преструвах, че не ги забелязвам.

– Ха! – възкликна майорът внезапно. – Ти не си ли младежът, който надзърташе през прозореца на каютата тази сутрин?

– Кой, аз ли? – промърморих, забил поглед в купата с корнфлейкс.

– Да, ти беше! – извика тържествуващо майорът. – Имам отлична памет за лица!

– Аз... просто исках да подишам чист въздух – смо-
толевих.

– А, не само това! – заяви ухилен майорът. – Зяпаше мемсахиб, нали?

Всички осем гуши на нашата маса замлъкнаха и впериха очи в мен. Бузите ми пламнаха.

– Напълно те разбирам – майорът намигна демонстративно на жена си. Предоставяше му се възможност да изрази гордостта и кавалерството си. – Изобщо не те виня. Съгласни сте, нали? – обърна се той към останалите хора на масата. – Все пак веднъж сме млади и както е казал поетът... – той замлъча и отново намигна на безличната си жена. – Красотата носи вечна радост.

– О, стига, Бонзо – смърри го престорено съпругата.

– В Аллахабад всяка сутрин преди закуска изигравам поне няколко чуки – обърна се майорът към мен. – Но, естествено, няма как да го правя на кораба, затова съм принуден да намирам други варианти за спортуване.

Зачудих се каква ли е тази игра на чуки.

– Защо не можете? – попитах отчаян, за да сменя темата.

– Моля?

– Защо не можете да играете на кораба?

Майорът беше от онези хора, които гървчеха овесената каша. Той ме прикова със светлосивите си лъскави очи, докато предъвкваше бавно.

– Нима никога не си играл поло? – попита той.

– Поло. Ах, да, поло. В училище го играехме на велосипеди със стикове за хокей.

Майорът изведнъж се разгневи и спря да гъвче. Взираше се в мен с толкова силно презрение и ужас, а лицето му стана толкова червено, че се уплаших да не получи инфаркт.

От този момент нататък майорът и съпругата му се правеха, че не ме забелязват. Смениха масата си в трапезарията и не ме поздравяваха, когато се разминехме на палубата. В техните очи бях извършил непростим грях. Смятаха, че съм се подиграл на свещения спорт на кралските особи и англичаните в Индия. Само едно парвеню би направило подобно нещо.

Друга пътничка на кораба, старата госпожица Трефусис, често седеше на същата маса в трапезарията като мен. Госпожица Трефусис беше мършава жена със сивкава кожа, която ходеше прегърбена почти нагве като бумеранг. Тя ми разказа, че е собственичка на малка плантация за кафе в планините на Кения и познавала баронеса Бликсен много добре. Чел бях „Далеч от Африка“ и „Седем готически истории“ и книгите много ми бяха харесали, затова слушах в захлас разказите на старицата за великолепната писателка, известна под псевдонима Айзък Динесен.

– Хлопаше ù гъската, разбира се – каза госпожица Трефусис. – Като всички нас, които живеем в колонията, накрая съвсем изкуфя.

– Но вие не изглеждате изкуфяла – казах аз.

– О, напротив – заяви тя напълно сериозно. – Всички на този кораб са напълно побъркани. Ти не го забелязваш, защото си млад. Младите хора не са много наблюдателни. Вглеждат се единствено в себе си.

Роалг Дал
МОМЧЕТО ПОРАСТВА. ПРИКЛЮЧЕНИЯ В АФРИКА

Превод *Катя Перчинкова*
Отговорен редактор *Петя К. Димитрова*
Редактор *Илияна Бенюва – Бени*
Коректор *Русанка Одринска, Цвета Нинкова*
Илюстрации *Куентин Блейк*
Дизайн на корица *Куентин Блейк*
Адаптация на корица *Яна Аргиропуло*
Предпечат *Ивайла Пеева*

Английска. Второ издание.

Формат 84x108/32

Печатни коли 14.5

ISBN 978-619-164-284-7

Издава

enthusiast

Запазена марка на
„Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД
София, ул. „Кракра“ № 20
тел. 02/943 87 16

e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ

ЖИВОТЪТ представлява

СЪВКУПНОСТ ОТ МНОЖЕСТВО

ДРЕБНИ СЛУЧКИ

и шепа

ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ВАЖНИ СЪБИТИЯ.

**ROALD
DAHL**
РАЗКАЗВАЧ
НОМЕР ЕДНО
В СВЕТА

www.roalddahl.com

www.entusiast.bg

9 786191 642847

Цена 14 лв.

За повече информации за
благотворителните инициативи,
можете да посетите www.roalddahl.com